

O projektowaniu miast i budynków z człowiekiem w centrum na spotkaniu dla architektów

Ponad 70 architektów z Małopolski wzięło udział w wydarzeniu z cyklu „Mistrzowie dla Mistrzów – architektura rzeźbiona światłem”, zorganizowanym przez firmę VELUX Polska 12 maja w Krakowie. Spotkanie poświęcone było współczesnym wyzwaniom projektowym, w tym roli światła dziennego w architekturze, tworzeniu zdrowych i przyjaznych przestrzeni oraz odpowiedzialnemu kształtowaniu tkanki miejskiej odpowiadającej na potrzeby mieszkańców.

Gościem specjalnym wydarzenia był **Kim Herforth Nielsen**, ceniony architekt, założyciel i partner duńskiej pracowni **3XN**. Jego wykład stał się punktem wyjścia do rozmowy o architekturze, która nie tylko odpowiada na potrzeby estetyczne i funkcjonalne, ale także realnie wpływa na jakość życia użytkowników i kondycję środowiska.

Architektura z człowiekiem w centrum

Firma VELUX od lat popularyzuje wiedzę na temat znaczenia światła dziennego w architekturze, podkreślając, że dobrze projektowane budynki powinny wspierać zdrowie, komfort i codzienne funkcjonowanie użytkowników. Krakowskie spotkanie było kolejną odsłoną działań edukacyjnych firmy skierowanych do architektów i projektantów.

Podczas prezentacji zatytułowanej „**Challenge: Rethink**” Kim Herforth Nielsen podkreślał, że punktem wyjścia do każdego projektu powinien być człowiek. Zwracał uwagę, że w centrum procesu projektowego znajdują się klient, użytkownicy oraz lokalna społeczność, a architektura powinna wynikać z analizy ich potrzeb i sposobu korzystania z budynku, a nie z form oderwanych od kontekstu.

W swojej prezentacji Kim Herforth Nielsen zwracał uwagę na trzy istotne perspektywy współczesnego projektowania: projektowanie cyrkularne, projektowanie cyfrowe oraz projektowanie behawioralne. Podkreślał, że architektura nie kończy się na formie budynku, ale wpływa na sposób, w jaki ludzie funkcjonują, poruszają się i wchodzi z sobą w interakcje.

Holistyczne podejście do projektowania, o którym mówił, zakłada ścisłe powiązanie wszystkich elementów: funkcji, formy, środowiska, technologii, światła, materiałów i społecznego kontekstu inwestycji. Żaden z tych czynników nie powinien być uprzywilejowany kosztem pozostałych, ponieważ dopiero ich współdziałanie tworzy architekturę wysokiej jakości.

Quay Quarter Tower – nowe życie istniejącej struktury

Jednym ze zrealizowanych w 2022 roku projektów, który prezentował architekt podczas spotkania, jest **Quay Quarter Tower (QQT)** w Sydney. To 206-metrowy, 49-kondygnacyjny wieżowiec, który stał się przykładem wyjątkowo ambitnego podejścia do wykorzystania istniejącej już zabudowy.

Budynek powstał w wyniku transformacji dawnego AMP Centre z 1976 roku. Zamiast wyburzenia i budowy nowego obiektu, zespół projektowy zdecydował się maksymalnie wykorzystać istniejącą konstrukcję. Dzięki temu zachowano ponad 65% pierwotnej struktury budynku, w tym belki, słupy i stropy oraz 95% oryginalnego rdzenia. Pozwoliło to ograniczyć emisję wbudowanego dwutlenku węgla o około 12 000 ton.

Zastosowana elewacja z zewnętrznymi osłonami przeciwsłonecznymi blokuje około 30% promieniowania słonecznego, zmniejszając obciążenie systemów mechanicznych i poprawiając komfort cieplny użytkowników. Jednocześnie nadaje wieży wyrazisty charakter architektoniczny. Co istotne, projekt nie tylko ocalił istniejący budynek, ale również przyczynił się do ożywienia całego otoczenia i rewitalizacji fragmentu miasta.

Olympic House – architektura ruchu, współpracy i transparentności

Kolejnym przykładem przywołanym podczas wystąpienia był **Olympic House**, czyli siedziba Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego w Lozannie. Budynek został zaprojektowany w oparciu o pięć kluczowych wartości: ruch, transparentność, elastyczność, zrównoważony rozwój i współpracę.

Jego dynamiczna, falująca elewacja sprawia, że obiekt prezentuje się inaczej z każdej perspektywy i nawiązuje do energii sportowca będącego w ruchu. Wnętrze z kolei zaprojektowano jako możliwie otwarte i elastyczne środowisko pracy, zdolne odpowiadać na zmieniające się potrzeby użytkowników. To przykład architektury, która łączy odpowiednie doświetlenie, komfort użytkowania.

Światło dzienne jako narzędzie projektowe

Ważne jest dziś projektowanie przestrzeni wpisanych w tętniącą życiem tkankę miejską, odpowiadających na potrzeby użytkowników, a jednocześnie tworzonych z poszanowaniem środowiska. W tym kontekście szczególną rolę odgrywa światło dzienne, będące ważnym elementem wpływający zarówno na estetykę budynku, jak i na zdrowie, samopoczucie oraz efektywność energetyczną.

Dla firmy VELUX jest to jeden z kluczowych tematów rozwijanych we współpracy z architektami. Firma wspiera projektantów nie tylko poprzez swoje rozwiązania produktowe, ale również przez działania edukacyjne i praktyczne narzędzia ułatwiające proces projektowy.

– Światło dzienne odgrywa kluczową rolę w architekturze, wpływając nie tylko na estetykę budynków, lecz także na komfort użytkowników czy efektywność energetyczną. Współcześni architekci projektują dziś nie tylko same obiekty, ale również doświadczenia użytkowników. Biorą pod uwagę takie czynniki jak zdrowie, funkcjonalność i osadzenie w konkretnym kontekście społecznym oraz środowiskowym. Jako VELUX Polska chcemy być partnerem tego procesu. Dlatego obok rozwiązań produktowych oferujemy również profesjonalne wsparcie i narzędzia, które pomagają uwzględniać światło dzienne już od najwcześniejszych etapów projektowania, bez ograniczania kreatywności projektantów – mówi Marta Brzegowa-Materek, Regionalny Business Development Manager, VELUX Polska

Wsparcie architektów na każdym etapie

Firma VELUX Polska udostępnia architektom profesjonalne narzędzia pomagające lepiej analizować światło dzienne i efektywniej projektować zdrowe, komfortowe przestrzenie.

Wśród nich znajdują się m.in.:

- **VELUX Daylight Visualizer** – narzędzie do analizy warunków oświetlenia dziennego już na etapie projektowania budynku, umożliwiające tworzenie realistycznych symulacji rozkładu światła dziennego w pomieszczeniach;
- **VELUX Design Guide** – poradnik projektowania dla dachów spadzistych, pokazujący, jak w pełni wykorzystać potencjał przestrzeni pod dachem i tworzyć atrakcyjne, przestronne oraz jasne wnętrza;
- **Biblioteki CAD 3D i 2D** – umożliwiające wykorzystanie produktów VELUX w projektach tworzonych w programach ArchiCAD, AutoCAD, Revit i 3ds Max.

Architekci kształtują przyszłość

Znaczenie działań związanych z projektowaniem budynków dla przyszłych pokoleń rośnie wraz ze skalą wyzwań, przed którymi stoi dziś branża budowlana. W Unii Europejskiej budynki odpowiadają za około **40% zużycia energii**, m.in. poprzez ogrzewanie i chłodzenie. Jednocześnie współcześni użytkownicy spędzają około **90% czasu w pomieszczeniach zamkniętych**, dlatego tak istotne staje się projektowanie wnętrz i budynków sprzyjających zdrowiu i dobrostanowi.

Architekci odgrywają w tym procesie kluczową rolę. To oni, poprzez swoje decyzje projektowe, mogą tworzyć przestrzenie lepiej doświetlone, bardziej energooszczędne, zdrowsze i bliższe realnym potrzebom mieszkańców. Naturalne światło, świeże powietrze i komfortowy klimat wewnętrzny stają się dziś podstawowymi składnikami odpowiedzialnej architektury.

Pytania dziennikarzy:

Ewelina Janczylik-Foryś

Managerka ds. komunikacji korporacyjnej

Grupa VELUX i spółki siostrzane

tel.: (+48) 532 566 475

e-mail: ewelina.janczylik-forys@velux.com

Aleksandra Zybała

Managerka ds. komunikacji produktowej

Grupa VELUX i spółki siostrzane

tel.: (+48) 502 410 418

e-mail: aleksandra.zybała@velux.com

Informacje o Grupie VELUX

Okna dachowe VELUX od ponad 80 lat wpuszczają światło dzienne i świeże powietrze do domów na całym świecie, tworząc lepsze warunki do życia. Oferujemy wachlarz produktów obejmujący okna dachowe i świetliki modułowe, rolety dekoracyjne, produkty przeciwsłoneczne i rolety zewnętrzne, a także rozwiązania montażowe i inteligentnego domu. Pomagają one tworzyć jasne, zdrowe i energooszczędne przestrzenie do życia, pracy, nauki i zabawy pod dachem. Działamy globalnie - prowadzimy sprzedaż i produkcję w 37 krajach i zatrudniamy około 11 500 pracowników na całym świecie. Grupa VELUX należy do VKR Holding A/S, którego jedynym właścicielem są organizacje non-profit (FUNDACJE VELUX) i członkowie rodziny Kann Rasmussen. W 2025 roku Grupa VELUX odnotowała łączny przychód 2,97 miliarda euro, a VKR Holding osiągnęła łączny przychód 4,11 miliarda euro. FUNDACJE VELUX zaś przekazały na cele dobroczynne 306 milionów euro.

Aby uzyskać więcej informacji o Grupie VELUX, odwiedź stronę www.velux.pl

Informacja o Grupie VELUX i spółkach siostrzanych w Polsce

Grupa VELUX i spółki siostrzane w Polsce, należące do duńskiego holdingu VKR, są największym producentem i eksporterem okien dachowych w Polsce. Zatrudniają ponad 3300 osób, w tym większość w zakładach zlokalizowanych w Gnieźnie (dwie fabryki), Namysłowie i Wędkowach koło Tczewa oraz Starym Laskowcu. Firma cały czas się rozwija i inwestuje w nowe technologie, dbając jednocześnie o najwyższe standardy jakości, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska. W latach 2022-2025 Grupa VELUX i spółki siostrzane zainwestowały w Polsce niemal 400 mln zł w modernizację i rozwój fabryk. Grupa VELUX jest obecna w Polsce od prawie 36 lat. Aktywnie uczestniczy w życiu gospodarczym i społecznym kraju, w tym życiu społeczności lokalnych. W Polsce działa Fundacja Villum, będąca częścią fundacji VELUX, która przekazała ok. 215 mln zł na wsparcie instytucji i organizacji społecznych realizujących projekty zapobiegające wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży, a także na działania związane z rozwojem edukacji zawodowej. Podstawą działalności firmy VELUX jest społeczna odpowiedzialność, której koncepcja i obszary działania prezentowane są w regularnie publikowanych raportach ESG. Więcej informacji na www.velux.pl. Więcej informacji na www.velux.pl

Kim Herforth Nielsen i filozofia 3XN

Kim Herforth Nielsen jest założycielem i starszym partnerem w pracowni 3XN, założonej w 1986 roku. Od początku istnienia biura pozostaje jego kreatywną siłą napędową, pełniąc funkcję dyrektora kreatywnego i odpowiadając za jakość architektoniczną realizacji – od koncepcji po finalny efekt. Ścisłe współpracuje z zespołami projektowymi i konkursowymi, osobiście angażując się w kluczowe projekty pracowni. Brał udział we wszystkich najważniejszych realizacjach 3XN, w tym takich jak Quay Quarter Tower, Royal Arena, The Blue Planet, Museum of Liverpool, Ørestad Gymnasium, IOC Headquarters, UN City Copenhagen i wielu innych. Jest także częstym członkiem jury międzynarodowych konkursów architektonicznych oraz wykładowcą akademickim na uczelniach na całym świecie. W latach 2014–2017 pełnił funkcję przewodniczącego komisji architektury w Danish Arts Foundation. Założona przez niego pracownia 3XN należy dziś do najbardziej uznanych duńskich biur architektonicznych. Studio, którego siedziba mieści się w Kopenhadze, działa globalnie i słynie z nowoczesnej architektury projektowanej w ludzkiej skali, z naciskiem na doświadczenie użytkownika, innowacyjność i zrównoważony rozwój. Ważnym elementem działalności 3XN jest także jednostka badawcza GXN, koncentrująca się na nowych materiałach, technologiach i rozwiązaniach wspierających zrównoważone budownictwo.